

صادرات محصولات کشاورزی

مصاحبه از: امیر مسعود طایفه سلطانهانی

افزایش قیمت در داخل روبرو شود و بدیهی است که در این حالت، صدور کالا مقرون به صرفه نیست. با توجه به سهم قابل توجه ایران در بازارهای صادراتی میوه در دنیا و همچنین اهمیت درآمدهای ارزی که از این بخش حاصل می‌شود، اهمیت شناسایی عوامل مؤثری که می‌تواند در توسعه صادرات این محصولات و نیل به اهداف مدنظر جهت رهایی از تکیه بر اقتصاد تک محصولی نقش داشته باشد دو چندان می‌شود.

؟ چه چیزی سبب می‌شود محصولات کشاورزی نتوانند جایگاه خود را در صادرات غیرنفتی کشور تعریف و تثبیت کنند؟

عدم توجه به نام و نشان تجاری یا همان برند برای بنگاه‌های فعال ایرانی در بازارهای بین‌المللی را می‌توان از مهم‌ترین دلایل نقش کم‌رنگ محصولات کشاورزی به‌عنوان صادرات غیرنفتی قلمداد کنیم.

در پسابرجام با افزایش تولید کیفی و برنامه خودکفایی در تولید محصولات استراتژیک، وزارت جهاد کشاورزی در جهت کاهش واردات این محصولات، گام‌های تاثیرگذاری برداشته تا بتواند از تولیدکنندگان این بخش حمایت لازم را به‌عمل آورد. بنابراین می‌توان با تدابیری مناسب، وابستگی خود را در بسیاری از محصولات کشاورزی از کشورهای خارجی قطع کنیم و حتی به جایی برسیم که توان صادرات نیز برای ما وجود داشته باشد.

به گزارش مروج، بخش کشاورزی در ایران، با تأمین ۱۵ درصد تولید ناخالص ملی، ۲۰ درصد اشتغال، ۲۰ درصد صادرات غیرنفتی و ۸۵ درصد مواد غذایی مورد نیاز، یکی از بخش‌های مهم اقتصادی است که نقش تعیین‌کننده‌ای در تأمین امنیت غذایی کشور برعهده دارد. بررسی ارتباط میان صادرات و رشد اقتصادی در این بخش از اهمیت فراوانی برخوردار است. از مجموع ۳۰۷ کالای صادراتی دارای مزیت نسبی، ۶۳ مورد جزء محصولات کشاورزی است و به‌عبارت دیگر یک‌پنجم از محصولات صادراتی دارای مزیت نسبی را تولیدات کشاورزی تشکیل می‌دهد. بخش کشاورزی ایران، تحت تأثیر عوامل متعددی قرار دارد. از میزان بارندگی و وضعیت آب و هوایی (یا همان اقلیم) گرفته، تا تحریم‌ها و بالارفتن قیمت انواع نهاده‌های کشاورزی مانند کودها، بذر و سموم و ماشین‌آلات کشاورزی بر این بخش تاثیرگذارند. کشاورزی در ایران، سال‌هاست زیر سایه فرمانروای بزرگ صادرات ایران یعنی نفت سر خم کرده است.

در ادامه گفتگوی تخصصی گزارشگر مجله مروج را با جناب آقای علیرضا آقابالایی رئیس و جناب آقای محمدحسین هم‌اورد عضو هیات اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات کشاورزی آذربایجان شرقی می‌خوانید.

؟ جناب آقای آقابالایی از نظر جنابعالی

مهم‌ترین عامل عدم تمایل تولیدکنندگان محصولات کشاورزی، به صادرات چیست؟
به‌نظر بنده دلیل این مشکل را باید در نوسان قیمت‌ها در داخل کشور جستجو کرد. به‌طوری که گرچه صادرکنندگان، بازار هدف و مشتری مورد نظر خارجی را شناسایی کرده‌اند؛ اما عدم ثبات قیمت کالا در کشور سبب شده، درست در زمانی که قصد صادرات دارند، با

؟ به نظر شما راهکارهای افزایش صادرات

محصولات کشاورزی چه هستند؟ عوامل زیادی در صادرات محصولات کشاورزی دخیل هستند که بازنگری در برخی سیاست‌های دولت در جهت کمک به بخش تولید و تسهیل صادرات و همچنین برنامه‌ریزی بخش خصوصی جهت تولید محصولات قابل رقابت و بازاریابی مستمر به روش‌های نوین جهت حضور بلندمدت در بازار روسیه، از جمله اقداماتی است که با هماهنگی لازم بین بخش‌های دولتی و خصوصی باید صورت بپذیرد.

به گزارش مروج، با توجه به ظرفیت‌های بسیار مناسب توسعه صادرات محصولات کشاورزی در کشور، با خودباوری و اتخاذ سیاست و تدابیر مناسب از سوی دولت و دوری جستن از سیاست‌ها، اقدامات احساسی، حمایت و تقویت تشکل‌ها و اشخاص صادرکننده و با تولید صادرات‌گرا، در آینده‌ای نه‌چندان دور دستیابی به عواید صادرات محصولات غیرنفتی و به‌ویژه محصولات کشاورزی با عنوان جایگزین محصولات نفتی دور از دسترس نیست.

؟ جناب آقای هم‌اورد به نظر جنابعالی

راهکارهای تأثیرگذار در توسعه صادرات غیرنفتی چه خصوصیتی دارند؟

کشاورزی ایران یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی کشور است که با داشتن محصولات و کالاهای ارزشمند نقش مؤثری در صادرات غیرنفتی و رشد اقتصادی کشور دارد. توافق برجام و اجرایی شدن آن، چشم‌انداز روشنی برای حضور در بازارهای جهانی ترسیم می‌کند. بهبود فضای کسب و کار، رقابت‌مندی و مساعدسازی محیط صادرات کالاها و خدمات که شامل سیاست‌های مربوط به مساعدسازی محیط اجتماعی و فرهنگی صادرات، ارتقای فناوری در سطح ملی، رقابت‌مندی اقتصادی ملی، راهبردهای قانونی و مقرراتی و سیاست‌های تجاری در سطح ملی می‌شود در توسعه صادرات غیرنفتی تأثیرگذار خواهد بود.

؟ آیا با لغو تحریم‌ها، امیدهای تازه‌ای برای

بخش کشاورزی وجود دارد؟

در واقع لغو تحریم‌ها، درهای بخش کشاورزی جهان را به ایران می‌گشاید و امکان انتقال دانش فنی و فناوری‌های نوین، ورود ماشین‌آلات مدرن، ورود مواد اولیه از کشورهای معتبر و پیشرفته، ورود واکسن و داروهای دامی، تجارت جهانی و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف را فراهم می‌کند.

؟ آیا میزان ضایعات میوه در کشور را عاملی

تأثیرگذار در صادرات محصولات می‌دانید؟

میزان تولید سرانه میوه در جهان ۸۵ کیلوگرم و در ایران ۲۰۰ کیلوگرم است، اما قیمت تمام شده رقبای خارجی و موقعیت آنها در بازار به‌نحوی است که عملاً کشوری نظیر آمریکا با ۳ درصد جمعیت فعال در بخش کشاورزی توان تولید غذا برای سه قاره را دارد، اما ما با حداقل ۲۷ درصد جمعیت فعال در بخش کشاورزی، بهره‌وری مناسبی نداریم، چراکه میزان ضایعات میوه در کشورمان بین ۱۵ تا ۳۲ درصد است و این میزان در بلژیک یک دهم درصد است.